

Brîndușa COVACI
Romanian Academy – Institute for World Economy & ITA
Roxana PARASCHIV
ITA Romania

WORLD TEXTILE, CLOTHING,
LEATHER AND FOOTWEAR
INDUSTRY.
2000 – 2015
SHORT OUTLOOK

Empirical
Studies

Keywords

*Textile,
Clothing,
Leather,
Footwear,
World commerce,
Structural changes*

JEL Classification

F13, F44, F62

Abstract

The article provides a succinct evolution of the global textile, clothing, leather and footwear industry, highlighting the major trends during 2000-2015. In the first part, the authors present the evolution of products world trade for global textile, clothing, leather and footwear industry, emphasizing the valences of new technologies in developing the major tendencies. Next, the article shows the influence of regulation on the world light industry and on the structural changes of the major actors in the field, emphasizing the impact of structural changes in the global economy. Further benchmarks of world global textile, clothing, leather and footwear industry in the global context are developed. Finally, the article offers guidelines on the forecast of the global textile, clothing, leather and footwear industry. The article is based primarily on exploratory research and statistical calculation.

INTRODUCERE

Structura industriei ușoare actuale¹ relevă informații importante despre aceasta, dar și despre alte sectoare adiacente. Astfel, aceasta se remarcă prin productivitate relativ scăzută a muncii, în mare parte din cauză că angajabilitatea în cadrul acestui sector uneori este sezonieră, alteori cu timp parțial, reprezentând în multe situații doar o rampă de lansare pentru persoanele angajate temporar în cadrul acestei industrii. (European Commission, 2016)

În lucrarea Economia mondială în 2016, a Centrului Francez de Cercetare în Economia Mondială, se subliniază importanța revenirii la normal în urma atâtor evenimente contradictorii derulate în perioada analizată. Fațetele acestor evenimente sunt multiple, impunându-se analize complexe. (CEPII, 2016)

Coordonata cea mai importantă a modificărilor din ultimii 15 ani este tehnologizarea accentuată a tuturor activităților economico-sociale. Conform acestei coordonate, omenirea se află în cadrul unui ciclu lung determinat de inovații tehnologice majore. (Isărescu, 2013; Cojanu, 2010)

METODE ȘI DATE

Prin prisma dinamicii industriei ușoare la nivel mondial, metodele utilizate sunt de tip multi-abordare, lucrarea prezentând atât surse primare de de informații, cât și secundare. Sursele primare, pe baza cărora au fost realizate calculi statistice sunt statisticile UE (EuroStat), International Trade Centre pe baza platformei Națiunilor Unite (UN), Organizația Mondială a Comerțului (OMC). Analiza cantitativă este univariată, fiind suplimentată cu analiză bivariată de tip calitativ. Pentru aceasta s-a utilizat o varietate de surse secundare, precum reviste, volume și rapoarte din domeniul industriei ușoare.

Datele la nivel mondial prezentate de Organizația Mondială a Muncii industria ușoară a avut anul precedent un efectiv de aproximativ 75 de milioane de angajați. Comparativ cu anul 2000, când doar 20 de milioane de angajați activau în industria ușoară, anii 2014-2015 au oferit o creștere aproximativă de 275%. Raportat la totalul angajaților, aproximativ ¼ dintre femei lucrează în acest domeniu. (Stotz, p.3)

În intervalul studiat, comerțul mondial cu produse din industria ușoară a avut parte de fluctuații considerabile (a se vedea figura 1). Astfel, în perioada 2001-2014, exporturile au marcat o creștere de 139,79%, reprezentând 652354121 mii \$ (de la 466675140 mii \$ la 1119029261 mii \$), importurile au înregistrat o creștere de 106,36%, cu 515400314 mii \$ (de la 484571961 mii \$ la 999972275 mii \$), iar balanța comercială a trecut

de la un deficit de 17896821 mii \$, la un excedent de 119056986 mii \$. (ITC, 2016; FEPAIUS, 2015) Spre deosebire de altele, industria ușoară prezintă un coeficient de concentrare al comerțului scăzut, coeficientul Herfindahl-Hirschmann (HHI) fiind de 0,0565%² (mult sub nivelul de alarmă de 10%), ceea ce înseamnă că, la nivel mondial, „puterea” este împărțită între multe entități economice. Gradul scăzut de concentrare al industriei ușoare oferă și alte informații relevante în ceea ce privește gradul de monopol, dispersia și elasticitatea.

Din datele prezentate se deduce că industria ușoară mondială a avut parte de modificări structurale majore, făcând față destructurărilor, dereglementărilor și dezagregărilor din perioada analizată.

INFLUENȚA “ACTORILOR” INDUSTRIEI UȘOARE ASUPRA TENDINTELOR MONDIALE ACTUALE

În contextul prezentat, al economiei electronice (internetului), valabilitatea multor reglementări și acorduri internaționale aferente industriei ușoare a încetat. Cel mai important Acord pentru Textile și Îmbrăcăminte, unul dintre acordurile care au stat la baza înființării Organizației Mondiale a Comerțului (Acordul de la Marrakech), și-a încetat valabilitatea la data de 1 ianuarie 2005, ducând la modificări structurale în comerțul internațional prin liberalizarea completă a acestuia și eliminarea diverselor restricții, inclusiv cantitative. (Consiliul Concurenței, 2014)

Reacțiile ulterioare anulării acestui acord, considerat cel mai important din istoria industriei ușoare, au fost dintre cele mai diverse și au avut drept efecte crearea de noi alianțe între state, dezvoltarea de zone de liber schimb cu clauze specifice industriei ușoare, clusterizarea prin intermediul regionalizării industriei ușoare, etc. În cadrul acestor noi zone/ clusterelor s-au încheiat acorduri specifice necesităților industriei ușoare. Drept urmare, producția a început să se concentreze din ce mai mult pe nevoi locale, unele dintre clusterelor create la nivel regional încercând să își impună interesele la nivel mondial. Concentrarea și comercializarea unor produse se dezvoltă în cadrul unor grupuri de interese majore. În noile acorduri inițiate, în special în cele bilaterale, s-a afirmat necesitatea tratamentului special și diferențiat care să se realizeze pe bază de reciprocitate. Dezavantajele unor astfel de acorduri sunt legate de faptul că statele mai puternice din punct de vedere economic, nu neapărat care excelează în industria ușoară, și-au impus interesele demotivând producția aferentă statelor cu tradiție în domeniu. Industria ușoară mondială încearcă să răzbată prin încrengăturile intereselor celor mai puternici, nu neapărat și mai buni.

De real interes pentru industria ușoară mondială este zona de comerț liber Pan-Euro-Mediteraneană. Aceasta este o zonă de liber schimb importantă pentru comerțul mondial cu produse, de interes pentru lucrarea de față fiind industria ușoară. Este una dintre zonele care încă mai contrabalansează gradul de penetrare al pieței de către piețele emergente. În prezent, cel puțin la nivel formal, această zonă de liber schimb este formată din țările membre ale Uniunii Europene și țări mediteraneene sau asociate (în special din Liga Arabă).³ După cum se poate observa este vorba, în principal, despre țările semnatare ale Declarației de la Barcelona. (European Commission, 2015)

Relațiile țărilor din cadrul acestei zone de liber schimb s-au dezvoltat considerabil în ultimii ani. Zona este foarte importantă deoarece este UE depinde de îmbrăcăminte din zonă, fiind un debușeu și pentru Tunisia, Maroc, Malta, Cipru și Algeria și partenerul principal al Turciei. În același timp, relațiile dintre UE și țările mediteraneene sunt importante pentru investiții și operațiuni de subcontractare, implicit pentru lohn.

În cadrul acestei zone de liber schimb s-au realizat studii care să susțină și dezvolte comerțul regional. Unul dintre cele mai importante studii a fost realizat de către Institutul Francez al Modei, pe cele mai importante zece țări furnizoare de textile-îmbrăcăminte ale Uniunii Europene. Studiul a avut drept rezultat prezentarea celor mai importante categorii de factori care să contribuie la creșterea competitivității produselor din industria ușoară pe piața internațională, respectiv: “factori legați forța de muncă, și anume: costul muncii cu luarea în calcul a productivității și a cheltuielilor de regie, disponibilul de forță de muncă și calificarea acesteia, calitatea managementului, know-how-ul în diferite subsectoare ale acestei ramuri industriale; factori industriali, precum: disponibilitățile interne de materii prime, dotarea cu mașini și utilaje eficiente; factori economici generali, cum ar fi: accesul la sursele de finanțare, disponibilitățile de energie ieftină, cheltuielile pentru efectuarea tranzacției în sens larg, incluzând dificultăți în derularea procedurilor de import/export, ineficiența birocratică, starea transportului și a infrastructurii în interiorul țării; factori comerciali sau de „service”, de exemplu: siguranța respectării termenelor de livrare, calitatea produselor, respectarea specificațiilor cerute de client, flexibilitatea și răspunsul rapid la comenzi, designul și creațiile proprii de modă, proximitatea geografică față de client, proximitatea culturală și de limbă.” (FEPAIUS, p.1-4)

Factorii prezintă importanță pentru România prin prisma revigorării industriei ușoare autohtone în contextul relansării creșterii economice a țării noastre și prin prisma competitivității acesteia la nivel european și mondial. (Albu et. Al, 2013; Voinea, 2009; Voinea, 2005)

Structura industriei ușoare mondiale actuale s-a modificat, inclusiv prin prisma marilor “actori” care o guvernează. Conform unui studiu realizat în 2013 pentru Organizația Mondială a Comerțului, de către japonezii Takahiro Fukunishi, Kenta Goto și Tatsufumi Yamagata, la nivelul anului 2011, topul primilor cinci actori mondiali pentru fiecare categorie în parte – țări – se prezintă astfel:

- pentru țările considerate dezvoltate, în raport cu industria ușoară, sunt: China, Bangladesh, India, Turcia și Vietnam;

- topul țărilor pentru țările considerate importatoare nete în raport cu industria ușoară este următorul: UE-28 (38% din totalul mondial al importurilor), SUA (20% din totalul mondial al importurilor), Japonia, Hong Kong + China și Canada;

- topul țărilor emergente în raport cu industria ușoară se prezintă astfel: Panama, Mali, Samoa, Burundi și Etiopia. (Fukunishi et. Al, 2013, p. 13)

Orientarea geografică a exporturilor și importurilor la nivelul comerțului mondial cu produse ale industriei ușoare s-a modificat considerabil în ultimii 50 de ani. Cel mai elocvent exemplu este orientarea geografică a exporturilor de produse din industria ușoară către SUA, astfel: dacă în 1970 cei mai mari importatori ai SUA erau: Japonia, Marea Britanie, Canada, Italia, Franța, etc, în 2011 importatorii notabili ai SUA erau China, Cambodgia, Pakistan, Mexic, Bangladesh, etc. (Martin, 2013)

Strict la nivelul industriei textile pentru anul 2014, topul primilor zece exportatori ai lumii include: China, Uniunea Europeană, India, Turcia, Bangladesh, Vietnam, SUA, Coreea de Sud, Pakistan și Indonezia. (Donaldson, 2014)

La nivelul societăților transnaționale care domină piața mondială a industriei ușoare, topul primelor zece pentru anul 2015, comparativ cu anul 2014, relevă corelația dintre poziția de piață a țărilor amintite și brandurile care le compun (a se vedea tabelul 1). Deși Suedia, Spania și Italia dețin branduri în topul societăților transnaționale, ca țări nu se regăsesc în topul primelor zece din industria aferentă. Cu toate că Armancio Ortega, deținătorul Inditex – Zara, este unul dintre cei mai bogați oameni din lume (locul doi mondial), brandul său nu ocupă poziția fruntasă în clasamentul mondial al societăților transnaționale din industria ușoară.

După cum se poate observa în tabelul 1 și din analiza indicatorului HHI prezentată anterior, clasamentul mondial al societăților transnaționale din domeniul industriei ușoare s-a modificat relativ considerabil în anul precedent. Menținerea în top s-a realizat pe fondul creșterii profitului marginal influențat de rentabilitatea vânzărilor suplimentare în condițiile reducerii riscului de insolvență. În ultima perioadă firmele care și-au menținut/crescut poziția în top au realizat-o prin creșterea concentrării veniturilor prin diversificare. De altfel,

tocmai această diversificare a indus reducerea riscului insolabilității.

Companiile care au recurs la diversificare, atât intra-sectorială, cât și inter-sectorială au avut parte de creștere/meninere în topul mondial al industriei ușoare. Aceste companii și-au menținut valoarea datorii la un nivel scăzut, sub valoarea mediană de 1,90%⁴, fiind capabile să intre rapid în spirala lichidității și a creșterii capitalului. Astfel, Nike, H&M și Gucci și-au menținut poziția din anii anterior, Nike modificându-și pozitiv rating-ul - de la AAA la AAA+, (CapitalCube, 2015a) pe fondul creșterii vânzărilor prin reducerea prețurilor și creșterii rulajelor (diminuarea masivă a stocurilor). (Nike, 2016) Companiile care au asimilat cel mai bine valențele amintite anterior, Zara, Hermès, UNIQLO și Michael Kors, au marcat creșteri în topul mondial al societăților transnaționale din industria ușoară. Unele dintre acestea au avut parte de creștere și în rating, cum ar fi de exemplu Kors - de la AA- la AA+, care a câștigat prin aplicarea unei strategii de distribuție globală concentrată pe parteneriate cu furnizori locali și pe comerț electronic (Kors, 2016). În anul precedent au fost și companii care și-au redus poziția în topul mondial al industriei ușoare, precum Adidas, Prada și Polo Ralph Lauren, în principal pe fondul pierderii startului în operarea cu costurile marginale. De exemplu, Prada a marcat un declin atât ca poziție și valoare, cât și ca rating - de la AAA la AAA-, întrucât nu a fost capabilă să stopeze pierderea marginală - profitul brut marginal reducându-se de la 15,60% la 10,92% și să treacă mai rapid la articole personalizate în defavoarea celor de serie. (CapitalCube, 2015b)

Datorită dispersiei accentuate, această industrie, precum și altele cu structură apropiată - cum ar fi de exemplu cea agro-alimentară, oferă încă posibilități de angajare pentru marea masă a populației, nu doar pentru cei supracalificați. Tehnologizarea completă a acestor tipuri de industrii va destructura complet economia mondială și va conduce la accentuarea discrepanțelor dintre țările bogate și cele sărace, polurile puterii modificându-se mereu dinspre cei mulți și „săraci” spre cei puțini și „bogați”.

CONCLUZII ȘI PREVIZIUNI

După cum este lesne de observat, industria ușoară mondială creează noi poli de putere, dar mai ales de consum și de desfacere. Creșterea rapidă a nivelului de trai din țările asiatice va conduce la mutarea comerțului spre aceste țări.

Se preconizează că, în următorii cinci ani, consumul asiatic va avea o creștere valorică de aproximativ 8,5%, comparativ cu 5,6% la nivel mondial, iar în volum de aproximativ 4,6%, comparativ cu 3% la nivel mondial. Se

previzionează că, până în 2018, exporturile vor avea o valoare de peste 10 miliarde \$, reprezentând aproape jumătate din valoarea exporturilor mondiale, de 23 miliarde \$, generate de peste 60 de economii ale lumii și depășind dublul valorii generate de către America de Nord, următorul competitor în exporturile mondiale. Multe dintre aceste realizări sunt atribuite țărilor BRICS, în special China și India, întrucât Brazilia are parte de o cădere economică marcantă, iar Rusia este supusă continuu sancțiunilor internaționale în urma intervenției în Ucraina. De altfel, din urmă vin puternic state asiatice în plină dezvoltare precum Indonezia, Turcia, Mexic, Nigeria și Vietnam, pentru care liberalizarea comerțului mondial reprezintă un salt imens în dezvoltare, în special în atragerea de noi investitori. Se prognozează că în Asia și în Australasia cererea în domeniul industriei ușoare va crește în perioada 2015-2018 cu 28,95%, de la 260.736 milioane \$ la 336.241 milioane \$. (PWC, 2016)

După un declin de 4% în 2015, ca urmare a presiunii deflaționiste a prețurilor de consum și a materiilor prime, anul 2016 va aduce noi reduceri, de 1%, pentru prețurile produselor din industria ușoară. Scăderea masivă a prețurilor din 2015 s-a datorat reducerii prețurilor la bumbac (15%), lână (7%) și fibre lucrate manual (1%). Declinul s-a datorat și depreciilor multiple ale valurilor de referință, în special pe piețele emergente. Evoluția viitoare a comerțului din industria ușoară mondială va fi determinată de creșterea populației asiatice, preconizându-se o evoluție pozitivă până în 2020 cu peste 500 milioane de locuitori și peste 4% PIB-ul pe cap de locuitor anual. (EHER, 2016)

În această ecuație, rolul Uniunii Europene, implicit al României, devine tot mai neînsemnat în structura mondială actuală a industriei ușoare.

REFERINȚE

- [1] Albu, C., Ghibuțiu, A., Oehler-Șincai, M. I., Lianu, C., Giurgiu, A. (2013), *Perspective și provocări ale exporturilor românești în perioada 2010-2014, prin prisma relațiilor comerciale bilaterale și regionale ale Uniunii Europene (Studii de strategie și politici (SPOS) 2012 Studiul nr. 4)*, Institutul European din România, București
- [2] CapitalCube (2015a), NIKE, Inc. - Value Analysis (NYSE: NKE), November 16: <http://www.capitalcube.com/blog/index.php/nike-inc-value-analysis-nysenke-november-16-2015/>
- [3] CapitalCube (2015b), *Prada SpA Earnings Analysis: Q3, 2016 By the Numbers*: <http://www.capitalcube.com/blog/index.php/prada-spa-earnings-analysis-q3-2016-by-the-numbers/>

- [4] Centre de Recherche Français dans le Domaine de l'Economie Internationale – CEPII (2016), *L'ÉCONOMIE MONDIALE 2016*:
http://www.cepii.fr/CEPII/fr/publications/economie_mondiale.asp
- [5] Consiliul Concurenței (2014), *Organizația Mondială a Comerțului*:
http://www.consiliulconcurenței.ro/uploads/docs/activitate-internationala/alte-relatii/OMC_2.pdf
- [6] Cojanu, V. (coordonator), Dragoș Pîslaru, Ileana-Pătru Stupariu, Cornelia Muraru-Ionel, Elena Botezatu (2010), *Potențialul competitiv al creșterii economice: linii directoare pentru o nouă politică industrială în România*, Studii de Strategie și Politici SPOS 2010, Institutul European din România, București (30 martie 2010):
http://www.ier.ro/sites/default/files/documente/arhiva_evenimente_2011/Cojanu_prezentare_SPOS_2010.pdf
- [7] Donaldson, T. (2014), *WTO: Textile and clothing exports surpass average growth*:
<https://sourcingjournalonline.com/wto-textile-clothing-exports-surpass-average-growth-td/>
- [8] Euler Hermes Economic Research - EHER (2016), *Global Sector Report*:
<http://www.eulerhermes.com/mediacenter/Lists/mediacenter-documents/Textile-Global-Report.pdf>
- [9] European Commission (2015), *The pan-Euro-Mediterranean Cumulation and the PEM Convention*
http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_duties/rules_origin/preferential/article_783_en.htm
- [10] European Commission (2016), *Textile statistics*, http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Manufacture_of_textiles_statistics_-_NACE_Rev_2
- [11] Federația Patronală a Textilelor, Confecțiilor și Pielăriei – FEPAIUS (2015), studii: "Proгноza privind evoluția sectorului de textile, confecții și pielărie în perioada 2009 – 2014", „Indicatorii sectorului de textile, confecții și pielărie în anul 2012 - Strategia de reindustrializare a României”, "Informații privind Strategia Națională de Export" și preluare din *Analiza industriei ușoare din Regiunea Centru (2015)*:
http://www.adrcentru.ro/Document_Files/5.d.Analiza%20industriei%20textile%20si%20de%20confecții_rv82ju.pdf
- [12] Fukunishi, F., Goto, K., Yamagata, T. (2013), *Aid for Trade and Value Chains in Apparel Chains in Textiles and Apparel (Institute of Developing Economics Japan External Trade Organization, World Trade Organization, Organization for Economic Co-Operation and Development, July 2013)*:
http://www.oecd.org/dac/aft/AidforTrade_SectorStudy_Textiles.pdf
- [13] International Trade Centre – ITC (2016), *Trade Competitiveness Map*,
<http://legacy.intracen.org/marketanalysis/TradeCompetitivenessMap.aspx>
- [14] International Trade Centre – ITC (2016), *Trade Statistics*,
<http://www.intracen.org/itc/market-info-tools/trade-statistics/>
- [15] Isărescu, M. (2013), *Cicluri economice*, Dizertation at the Honoris Causa Award of the Politehnica University, Bucharest, 18 october 2013:
<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Na8Sx5zi01AJ:www.bnr.ro/DocumentInformation.aspx%3FidDocument%3D15932%26directLink%3D1+&cd=1&hl=ro&ct=clnk&gl=ro>
- [16] Kors, M (2016), *Holdings Limited Stock Quote & Summary Data*:
<http://www.nasdaq.com/symbol/kors>
- [17] Martin, M. (2013), *Creating Sustainable Apparel Value Chains: A Primer on Industry Transformation (Impact Economy, December 2013)*:
http://www.impacteconomy.com/papers/IE_PRIMER_DECEMBER2013_EN.pdf
- [18] Nike (2016), *Inc. Stock Research - Analyst Summary*,
<http://www.nasdaq.com/symbol/nke/analyst-research>
- [19] PWC (2016), *2015-16 Outlook for the Retail and Consumer Products Sector in Asia*:
http://www.pwchk.com/webmedia/doc/635593364676310538_rc_outlook_201516.pdf
- [20] Stotz, L., Kane, G. (2015), *Global Garment Industry Factsheet*:
<http://www.cleanclothes.org/resources/publications/factsheets/general-factsheet-garment-industry-february-2015.pdf>
- [21] Voinea, L. (2009), *Impactul marilor retailerilor de produse preponderant alimentare asupra economie naționale*, Grupul de economie aplicată: http://www.mediafaxtalks.ro/retailforum-2009/download/liviu_voinea.pdf
- [22] Voinea, L. (2005), *Restructurare forțată: vremuri grele pentru industria ușoară (contribuție la Reactualizarea strategiei industriei textile, confecții și pielărie-încălțăminte în contextul scăderii producției în lohn și necesității revigorării industriei primare și de resurse pentru perioada 2005-2008)*, Grupul de Economie Aplicată

Note:

¹ În accepțiune științifică actuală, industria ușoară subsumează trei mari industrii: industria textilă, industria confecțiilor și industria pielăriei și încălțăminteii

² Calcule realizate de autori pentru industria ușoară mondială: indicatorul concentrării comerțului exterior - coeficientul Herfindahl-Hirschmann - se obține prin determinarea ponderii comerțului unui produs sau a unei

grupe de produse în comerțul total. Se folosește relația:
$$I_x = \sum \left(\frac{x_i}{X} \right)^2$$
, unde: i este numărul de produse sau al grupei de produse, x_i reprezintă exporturile produsului respectiv, iar X reprezintă exportul total.

(xa.yimg.com/kq/groups/20009210/1674171327/name/tema+3.ppt)

³ Conform site-ului oficial al Uniunii Mediteraneene (<http://ufmsecretariat.org/ufm-countries/>), în prezent activează în această zonă următoarele state membre: Austria, Algeria, Bosnia și Herțegovina, Croația, Cehia, Egipt, Finlanda, Germania, Ungaria, Italia, Letonia, Lituania, Malta, Monaco, Maroc, Portugalia, România, Slovenia, Suedia, Tunisia, Marea Britanie, Albania, Belgia, Bulgaria, Cipru, Danemarca, Estonia, Franța, Grecia, Irlanda, Israel, Iordania, Liban, Luxemburg, Mauritania, Muntenegru, Olanda, Palestina, Polonia, Slovacia, Spania, Siria, Turcia; Libia are calitate de observator.

⁴ Este vorba despre valoarea mediană general acceptată la nivelul anului 2015 pentru companiile transnaționale din industria ușoară cotate la NASDAQ.

⁵ Semnificațiile adnotărilor de pe grafic: 1 - anul 2001, 2 - anul 2002, 3 - anul 2003, 4 - anul 2004, 5 - anul 2005, - anul 2006, 7 - anul 2007, 8 - anul 2008, 9 - anul 2009, 10 - anul 2010, 11 - anul 2011, 12 - anul 2012, 13 - anul 2013, 14 - anul 2014 (explicațiile se păstrează pentru toate graficele din material); Seria 1 - exportul mondial de produse din industria ușoară, Seria 2 - exportul mondial de produse, Seria 3 - importul mondial de produse din industria ușoară, Seria 4 - importul mondial de produse, Seria 5 - balanța comercială de produse din industria ușoară, Seria 6 - balanța comercială de produse.

Anexe

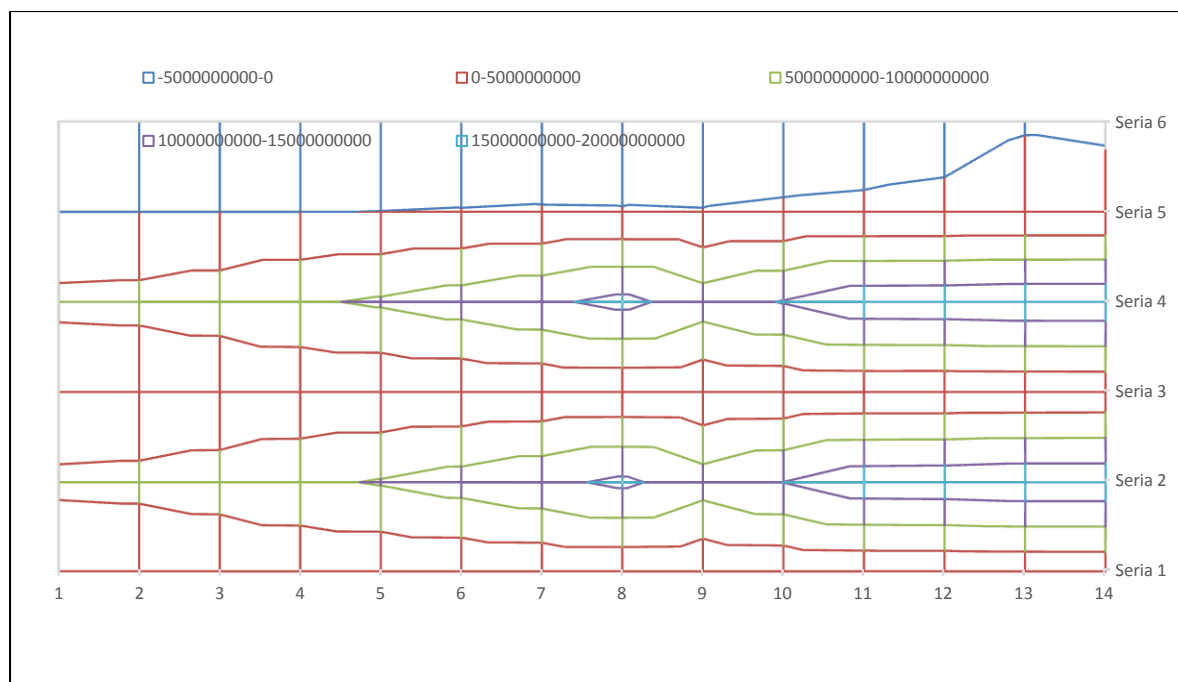
Tabelul Nr. 1

Clasamentul mondial al primelor zece societăți transnaționale din industria ușoară

Poziție				Valoare companie – mil.\$		Clasificare companie	
2015	2014	Denumire	Țara	2015	2014	2015	2014
1	1	Nike	SUA	24138	20821	AAA+	AAA
2	2	H&M	Suedia	14715	11678	AA	AA
3	4	Zara	Spania	8622	7317	AAA-	AA+
4	5	Hermès	Franța	6914	6751	AAA	AAA+
5	3	Adidas	Germania	7244	7776	AAA	AA+
6	6	Gucci	Italia	6712	6303	AAA	AAA
7	9	UNIQLO	Japonia	6419	4848	AA-	AA
8	13	Michael Kors	SUA	5458	3631	AA+	AA-
9	8	Prada	Italia	4737	5021	AAA-	AAA
10	7	Polo Ralph Lauren	SUA	4674	5304	AAA	AAA-

Sursa: Brand Finance – Brand Directory (2016), http://brandirectory.com/league_tables/table/apparel-2015

Figura Nr. 1: Evoluția comerțului mondial de produse din industria ușoară raportat la comerțul mondial de produse (mii \$)⁵

Sursa: Calcule autori pe baza datelor International Trade Centre conform statisticilor Națiunilor Unite referitoare la comerțul de mărfuri (<http://www.intracen.org/itc/market-info-tools/trade-statistics/>)